

Rapport från fågelinventering av Ryssbergens friluftsområde april-juni 2006.

Inventeringen genomfördes på uppdrag av Nyköpings kommun och genomfördes i form av en modifierad linjetaxering anpassad till områdets storlek och terrängförhållanden. Det inventerade området (se bifogad karta) består till större delen av relativt bergig terräng med barrblandskog och däremellan sänkor med mer markanta lövinslag. Dessutom finns åtskilliga kantzoner och branta bergsbranter (främst mot öster och nordost) med dominerande lövskogspartier, även partier närmast gränsen mot Åtorp och kring själva Friluftsgården hyser fina inslag av lövträd. Som ”kronan på verket” finns centralt i områdets norra del de öppna ytorna bestående av själva skidbacken och området ovanför denna, där fyllnadsmassor f n tippas för att få backen ännu högre i framtiden. Inom parentes kan sägas att det är en vidunderlig utsikt från toppen redan idag och inte minst som observationspunkt vid bevakning av flyttfågelsträcket har detta ”berg” stort värde i ett framtida ornitologiskt perspektiv. Slutligen kan nämnas att det vid Friluftsgården finns öppna ytor i form av gräsmattor och en större parkeringsplats, samt att det finns ett par mindre kärr och några små vitmosseblötor i området.

Inventeringsmetodik

Våren var under 2006 ganska sen, vilket dock påverkat inventeringen marginellt. De arter som eftersöktes, främst permanenta häckfåglar, kunde ändå hittas med hjälp av en anpassning i tiden och med hjälp av den metod (linjetaxering) som användes. Totalt gjordes sju morgoninventeringar, varvid hela området genomströvades och samtliga arter som sågs eller hördes antecknades direkt på en separat karta för varje besök. För varje art noterades hel tiden högsta häckningsindicium, ex bofynd, utflugna ungar, adult fågel med mat i näbben, bobygge etc, däremot gjordes inget försök att räkna antalet par av vanliga arter, eftersom det inte ingick i uppdraget. För att hitta arter som nattskärna, kattuggla och morkulla gjordes dessutom två sena kvällsbesök också. Hela inventeringsperioden omfattade tiden 16 april - 15 juni 2006.

Det bör också noteras att jag avsiktligt utelämnat alla observationer av arter som omöjligen skulle kunna häcka i det undersökt område. Detta gäller t ex överflygande måsfåglar och sånglärkor liksom rastande ängspioplärkor och topfsvipor.

Resultat

Som framgår av bifogad artlista har 64 säkra eller presumtiva häckfåglar registrerats i området under denna tidsmässigt relativt begränsade inventering. Dock skall redan från början sägas att en i tiden utvidgad inventering inte skulle ha gett speciellt många fler arter i området, däremot kunde man säkert ha konstaterat åtskilligt fler säkra häckningsfynd.

För att få ett bättre grepp om de funna arternas status som häckfåglar i området har jag gjort en klassificering som framgår av förklaringarna i anslutning till artlistan. Utifrån denna klassificering bedömer jag alltså att 30 arter är helt säkra häckare under 2006 och att 40-50 arter häckar regelbundet inom det inventerade området. Om man vill ha ett bättre underlag till den senare summan bör inventeringen återupprepas under 2007.

Artkommentarer

Av de arter som är lite mer ovanliga i området nämnas *bivråk*, som kommer sent i maj och som årligen ses i den nordvästra delen av området. Häckning har tidigare år noterats utanför området, längre västerut. *Sparvhök* och *ormvråk* rörde sig i området, möjligen kan ormvråk häcka i den nordligaste delen. *Morkulla*, *kattuggla* och *nattskärna* kan mycket väl häcka i området, men

troligen finns kattugglan endast tillfälligt där och häckar nog utanför. *Gröngöling*, *spillkråka* och *mindre hackspett* besöker troligen området regelbundet, men det verkar inte som om någon häckning genomfördes detta år. *Stjærtmes* är en säker häckfågel i området och av denna trevliga art noterades ett bofynd i den sydöstra delen och ytterligare en kull i den östra delen. *Talltita*, *tofsmes* och *svartmes* är tre karaktärsarter i barrskogen och flera par av vardera arten höll revir och häckade. *Mindre korsnäbb* och *domherre* är svårinventerade, men jag bedömer att båda arterna kan ha häckat i området. Slutligen kan nämnas att en *flodsångare*, en art som knappt är årlig i Sörmland, satt och sjöng under ett par veckor strax öster om det inventerade området.

Förslag till skötsel och åtgärder

Med hänsyn taget till den fågelfauna som finns i området, kan det vid framtida skogsskötsel ses som angeläget att spara eller på vissa håll kanske försöka gynna de lövskogspartier som finns. De äldre lövträd, och även en del barrträd, som finns bör sparas för att kunna utgöra boplatsalternativ för t ex hackspettar och rovfåglar. Den dominerande delen av området, som består av barrskog, är ur fågelsynpunkt mindre intressant och tål sannolikt en ganska normal skogsskötsel utan att det blir någon negativ påverkan på fågellivet, undantagandes om det finns något rovfågelbo i närheten.

Vad som framgår ganska tydligt av inventeringen är att dock att det finns relativt få par av många hålhäckande arter, t ex svartvit flugsnappare, rödstjärt och stare, speciellt i det öppnare området runt Friluftsgården. En enkel åtgärd för att förbättra dessa arters möjligheter att häcka vore att sätta upp ett större antal fågelholkar i området.

Nyköping den 24/6 2006

Lennart Wahlén
Blommenhovsvägen 18
611 39 Nyköping

Art	16/4	29/4	4/5	15/5	3/6	7/6	7/6	11/6	12/6	15/6	Status
Bivråk								x			h?
Sparvhök		x		x							h?
Ormvråk	x		x	x				x			h?
Fasan						x		x			h?
Morkulla							x				h?
Skogssnäppa	x										h?
Skogsduva		x									?
Ringduva	x	x	x	x	x	x		x			H
Gök				x							?
Kattuggla							x				?
Nattskärra							x	x	x		h?
Tornseglare					x						T
Gröngöling						x					?
Spillkråka			x								?
Större hackspett	x	x		x	x	x		x			H
Mindre hackspett		x									?
Ladusvala				x				x			?
Hussvala		x	x								?
Trädpiplärka		x	x	x	x	x		x			H
Sädesärta	x	x	x	x	x	x		x			H
Sidenssvans			x								?
Gärdsmyg		x		x							h
Järnsparv	x	x	x	x				x			H
Rödhake	x	x		x	x	x		x			H
Näktergal				x							?
Rödstjärt			x			x					h
Koltrast	x	x	x	x	x	x		x			H
Björktrast	x	x									h
Taltrast	x	x	x	x	x	x		x			H
Rödvingetrast	x			x							?
Dubbeltrast	x	x		x				x			H
Ärtsångare				x							?
Törnsångare					x	x		x			H
Trädgårdssångare					x	x		x			H
Svarthätta			x		x	x		x			H
Grönsångare			x							x	?
Lövsångare			x	x	x	x		x			H
Kungsfågel	x	x	x	x	x	x		x			H
Grå flugsnappare					x	x		x			H
Svartvit flugsnapp			x	x	x	x					H
Stjärtmes		x	x	x	x	x		x			H
Entita	x	x	x	x	x	x		x			H
Talltita	x	x	x			x		x			H
Tofsmes	x	x	x	x	x	x		x			H
Svartmes	x	x	x	x	x	x		x			H
Blåmes	x	x	x	x	x	x		x			H
Talgoxe	x	x	x	x	x	x		x			H
Nötväcka	x	x	x	x	x	x		x			H
Trädkrypare	x	x	x		x	x		x			H
Nötskrika		x	x					x			h
Skata	x	x		x		x		x			h?
Kaja	x		x	x							?
Kråka	x	x	x	x							h
Korp	x	x	x	x	x	x		x			h
Stare		x		x		x		x			H
Bofink	x	x	x	x	x	x		x			H
Bergfink	x		x								?
Grönfink	x	x	x	x	x	x		x			H

Artlista gällande observationer av konstaterade och presumtiva häckfåglar i samband med inventering av det på karta markerade friluftsområdet vid Ryssbergen, sydväst Nyköping.

Området besöktes vid sju tillfällen under morgontid den 16/4-11/6, dessutom gjordes två kvällsbesök den 7/6 och 12/6 samt ett kort besök under förmiddagen den 15/6. Sammanlagd inventeringstid blev ca 18 timmar.

Totalt noterades 30 säkert eller mycket sannolikt häckande arter, 16 troliga/möjliga häckare och ytterligare 16 tänkbara häckare samt 2 arter (tornseglare och stenknäck) som fanns i området tillfälligt. Sammanlagt 64 arter med lämplig häckningsmiljö registrerades under inventeringen av området 2006.

- H Konstaterad häckning (bofynd etc) eller sannolik häckning (permanent revir, flera par, etc)
- h Trolig häckning av arter som finns regelbundet i området
- h? Möjlig häckning av arter som finns i området men med lägre häckningsindicium
- ? Tänkbar häckning av främst svårinventerade arter funna i lämplig miljö
- T Tillfälliga observationer av presumtiva häckarter